חנוך המעט
מובן כדת בקהל
אנגליים בעד
הטפים כדי
שלמד ילמדוהו:
עם העתקה
בלשון הקדש
הנכתבה

על־ידי
תומה אנגמתורפ

A short Catechisme,

By law authorised in the *Church* of *England*, for young Children to learne:

TRANSLATED INTO *HEBREW*,

By
Thomas Ingmethorpe.

LONDON,
Printed by *M. Flesher* for R. MILBOURNE, in Pauls Churchyard at the signe of the Greyhound. *MDCXXXIII.*

חנוך המעט
מוכן כדת בקהל
אנגליים בעד
הטפים כדי
שלמד ילמדוה:
עם העתקה
בלשון הקדש
הנכתבה

על־ידי
תומה אנגמתורפ

A short Catechisme,

By law authorised in the *Church* of *England*, for young Children to learne:

TRANSLATED INTO *HEBREW*,

By
Thomas Ingmethorpe.

LONDON,
Printed by *M. Flesher* for R. MILBOURNE, in Pauls Churchyard at the signe of the Greyhound. *M DC XXX III.*

The Hebrew letters all being Consonants.

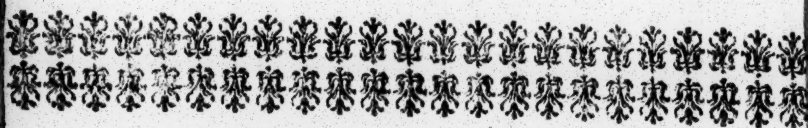
Their names.	*Figure.*	*Pronuntiation.*
Aleph	א א	(’) *Spiritus tenuis of the* (*Greekes.*
Beth	ב	Bh *or* B.
Gimel	ג	Gh *or* G.
Daleth	ד	Dh *or* D.
He	ה ה	H. *the aspiration.*
Vau	ו	V. *the consonant.*
Zajin	ז	Z. *or* ds. *some as* s. *between 2* (*vowels.*
Cheth	ח	Ch. *a deeper aspiration,* (*neere* ch.
Teth	ט	T.
Jodh	י	J *the Consonant.*
Caph	כ ך	Ch. *or* C. *or* K.
Lamedh	ל ל	L.
Mem	מ ם ם	M.
Nun	נ ן	N.
Samech	ס	S.
Gnajin	ע	Hh. *a double aspiration: by*
Pe	פ ף	Ph. *or* P. *some sounded as*
Tzadi	צ ץ	Tz. Gn, *by others as*
Koph	ק	K. Gh, *by others as*
Resch	ר	R. Y *consonant in*
Schin	ש	Sch. [*Yates.*]
Sin	ש	S. *as* Samech.
Tau	ת ת	Th, *or* T.

The Numbers signified by the Letters.

9.	8.	7.	6.	5.	4.	3.	2.	1.	
ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	Unites.
90.	80.	70.	60.	50.	40.	30.	20.	10.	
צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל	כ	י	Denaries.
900.	800.	700.	600.	500.	400.	300.	200.	100	
ץ	ף	ן	ם	ך	ת	ש	ר	ק	Centenaries.

Vowels Proper.

Their names.	Figure.	Pronuntiation.
	Long Vowels. 5.	
Kametz.	אָ	a *long.*
Tzere.	אֵ	e *long.*
Chirek *long.*	אִי	i *long.*
Cholem.	אֹ וֹ	o *long.*
Schurek.	וּ	u *long, or* ὐ *in Greeke.*
	Short Vowels. 5.	
Pathach.	אַ	a *short.*
Segol.	אֶ	e *short.*
Chirek *short.*	אִ	i *short.*
Chametz-chatuph	אָ אֳ	o *short.*
Kibbutz.	אֻ	u *short or* υ *in Greeke.*
	Vowels Improper. 4.	
Scheva.	אְ	e *most short.*
Chateph-pathach.	אֲ	a *most short.*
Chateph-segol.	אֱ	e *most short.*
Chateph-kametz.	אֳ	o *most short.*

לְאִישׁ הַמַּעֲלוֹת וְהַשֵּׁם

לְרִיחַרְדוּס נַאל

הַיּוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ וְהַפָּקִיד דֶה

הָרֹאשׁ בְּמוֹשַׁב

אֶבּוּרְכוּם

פָּסוּק לַחֲבֶרֶת הַלְתוּרַת

מִתְהֶרֶת:

יְשִׂישׂ זֶה יֶלֶד הוֹצֵאתִי

עִבְרִי מִלְּשׁוֹן הַמּוֹלַדְתִּי:

הִנּוֹךְ הוּא רַב טַף גַּם צָעִיר

אַךְ יָקָר כְּאֶבֶן סַפִּיר:

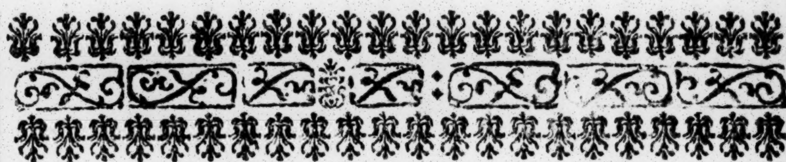
אִם יִמָּצֵא חֵן זֹאת תִּסְפֹּק לִי

אַף־יִשְׂמַח לִבִּי גַּם אָנִי:

עַבְדְּךָ

תּוֹמָה אַנְגֶּמְתוּרְפּוּס

אֶחָד מִבְּנֵי הַלֵּוִי:

Verſus nuncupatorii non verbo tenus, ſed
κατὰ τὴν τῶν ῥητῶν διάνοιαν
in Tetraſtichon compacti.

H*As tibi paginulas* Anglas idiomate *verſas*
Hebræo, Præſul ter Reverende, *dico.*
Accipe clementer, quæſo, vultuq; ſereno;
Optatum Portum tum mea Cymba tenet.

לקורא ירבה שלום
במאד מאד:

הנה לך קורא חנון החנוך הזה מתבסרה בשלמה הדשה: מהחל חרמש בקמה ידע ידעתי כי יהיו רבים משחיקים עלי ומלעיגים כי ונתנו תפלה ולחרפה לי אם אוציא לאור את־עתקתי הזאת לבושה בגדים צאים וקרעים בדור זו שבו אין נחשב כל למאומה לולי חשב הוא מעיל בוץ כתנת שש ותשבץ כדמות הנזיר זך כשלג צח מחלב ארום מפנינים ספיר גזרתו ועוד בהיות מאתים בנו אשר קטנתי מהם בלשון הקדש: בזאת וכזאת ידברו: נכון הדבר כי דור זו מלא חרוצים ונאמנים ככר אנשי מדע ושכל והרבה משתים עשרה רבו אדם בקהלנו אשר אינני ראוי לשאת את־נעליהם:

אך לא עיפה נפשי ולא תחשך־ידי מעט
על כלנה כי אם הנחמתי בדברים נחמים
האלה: הכל־מלמדים לאלהים הכל־חכמים
מחכמים הכל חרשי זהב וכסף: הלא זה
מזה חסר־לב: הלא אלה חרשי נחשת אלה
עץ ואלה אבן: הלא אחד לקח את־חמש
ככרים אחד את שתים ואחד את־אחת
כל־איש לכחו לטוב לעמי הארץ למען -
תמימי דעת יתנו מאפלים חקים לאנשים
ובסתם חכמה יודיעם ונפלאות אל תמים
דעים:
וקטני תבונה יתנו חלב ליונקי שדים: ואני
רך־לי אם אצר סוסי מטה לעוללים -
לשאתם כפרשים ואם אועיל למו כמעט
כאשרי וספינתי תקנה מחוז חפצי: חיה
ודברה:

מבית שבתי באסטינטון
ברחוב מוצקה בפקדת
רונה הלמום ביום כה״
לחדש בול בשנה
אם״ לב״ ללדת המשיח:

רעך תומרה
אננמתורפוס

תנוך

A Ca-

חנוך	A Carechiſme.
או סופר –	That is to ſay, an inſtruc- tion
ללמדהו נער נער	to be learned of every childe
בטרם יובא –	before hee be brought
לחזקתו ביד –	to be confirmed of the
הנגיד:	Biſhop.
השאלה	*Queſtion.*
מה־שמך:	What is your name?
התשובה	*Anſwere.*
פלני אלמני או – פלונית:	N. or M.
השאלה	*Queſtion.*
מי קרא שם הזה לך:	Who gave you this name?
התשובה	*Anſwere.*
ערבי	My God fathers& God- mothers

בטבילתי אשר -
הייתי בה לנתח
המשיח לבן -
האלהים וליורש
מלכות השמים :

השאלה

מה עשו הערבים
האלה תחתיך
בעת ההיא :

התשובה

שלש אמרו -
וידרו בשמי :
הראשנה כי אעזב
את־השטן וכל -
מעלליו את־גאוני
והבלי העולם הזה
הרשע ואת־כל -

מאוויי

in my Baptisme, wherein I was made a member of CHRIST, the childe of GOD & an Inheritour of the Kingdome of heaven.

Question.

What did your GOD fathers and Godmothers then for you?

Answere.

They did promise and vow three things in my name: First that I should forsake the devill and all his workes, the pomps and vanityes of this wicked world, and all

the

מאויי בשר החטאים:	the ſinfull luſts of th flesh.
שנית כי אאמין	Secondly, that I ſhou believe
לכל עקרי	all the Articles
אמונת המשיחיים:	of the Chriſtian faith.
השלישית כי	And thirdly, that
אשמור רצון	I ſhould keepe God
האלהים הקדוש	holy will
ומצותיו ואתהלך	and commandements, walke
בהנה כל־ימי	in the ſame all the daye
חיי:	of my life.

השאלה	*Queſtion.*
הלא תחשב כי	Doeſt thou not thi that
אתה צריך להאמין	thou art bound to belie
ולעשות כאשר הם	and to doe as they
ערבו בגללך:	have promiſed for thee

התשובה	*Anſwere.*
גם אמנם	Yes verily:

ובעזרת ar

ובעזרת אל כה	and by Gods helpe so
אברת ומודה א	I will , and I heartily
לאבינו שבשמים	thanke our Heavenly
בלא לב ולב	Father
יען אשר קרא	that hee hath called mee
אל מעמד	to this state
ישועתה הזה	of salvation
בישוע המשיח	through Jesus Christ
מושיעו ואתפל	our Saviour : and I pray
אל־אל לתת לי	God to give mee
חנו לעתקי	his grace that I may continue
בו עד־סוף חיי :	in the same unto my lives end.

השאלה	*Question.*
ספרה־נא לי	Rehearse
את־עקרי	the Articles
אמונתך	of thy Beliefe.

התשובה	*Answere.*

אֲנִי מַאֲמִין בְּאֵל
שַׁדַּי הָאָב בּוֹרֵא
שָׁמַיִם וָאָרֶץ -
וּבִבְנוֹ יְחִידוֹ יֵשׁוּעַ
הַמָּשִׁיחַ אֲדוֹנֵינוּ -
אֲשֶׁר הוֹרָה מֵרוּחַ
הַקּוֹדֶשׁ נוֹלַד -
מִמִּרְיָם הַבְּתוּלָה
נֶעֱנַשׁ עַל יְדֵי -
פָּנְטִיאוֹס פִּילָטוֹס
נִתְלָה עַל עֵץ מֵת
וְנִקְבַּר יָרַד
לִשְׁאוֹל תַּחְתִּיָּה
וַיָּקָץ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
מֵעִם הַמֵּתִים עָלָה
עַל הַשָּׁמַיִם -
וְהִנֵּה הוּא יוֹשֵׁב
לִימ

I Believe in GOD the Father Almightie, maker
of heaven and earth.
And in JESUS CHRIST his
onely Sonne our Lord
which was conceived by
the holy Ghoſt, borne
of the virgin Mary
ſuffered under
Ponce Pilate,
was crucified, dead,
and buryed: hee deſcended
into hell:
the third day hee roſe againe
from the dead; hee aſcended
into heaven,
and ſitteth

on

לימין אל --	on the right hand of GOD
שדי אביו	the Father almightie,
ומשם בוא יבוא	From thence hee ſhall come
לדין החיים --	to judge the quicke
והמתים כלם :	and the dead.
אני מאמין --	I believe
ברוח הקדושה	in the holy Ghoſt,
ובי כל הקדושים	the holy
אשר על פני כל-	Catholike
הארץ עדה אחת	Church,
הם והעדה -	the com-
ההיא מחברת	muni-
שלמה חברה -	on of
לה יחדו --	Saints,
סליחת העונות	the forgiveneſs of ſinnes,
תקומת המתים	the reſurrection of the body,
חיי עלמים אמן	and the life everlaſting, Amen.
השאלה	*Queſtion.*

הַשְּׁאֵלָה

מָה אַתָּה לָמֵד־
בָּרִאשׁוֹנָה בְּעִקְּרֵי
אֱמוּנָתְךָ הָאֱלֹהִית :

הַתְּשׁוּבָה

בַּתְּחִלָּה אָנֹכִי לָמֵד
לְהַאֲמִין בֵּאלֹהִים אָב
אֲשֶׁר עָשַׂנִי
וְהָלֹר כֻּלּוֹ :
וְעוֹד בֵּאלֹהִים בֵּן
אֲשֶׁר גְּאָלַנִי
וְכָל־בְּנֵי אָדָם :
אַחֲרֵי־כֵן בֵּאלֹהִים
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
הַמְקַדְּשִׁי וְכָל
בְּחוּרֵי אֵל :

הַשְּׁאֵלָה

Question.

What doest thou chiefly learne in these articles of thy beliefe?

Answere.

First I learne to believe in GOD the father, who hath made mee and all the world.

Secondly in GOD the Sonne, who hath redeemed mee and all mankinde.

Thirdly in GOD the holy Ghost, who sanctifieth mee & all the elect people of God.

Question.

דבורת You

דברת כי עו בך -- ערביך -- ברי שתשמור - מצות האלהים אמר לי כמה הנה:	You sayd that your God fathers and God-mothers did promise for you that you should keepe Gods commandements: Tell mee how many there be?
התשובה	*Answere.*
עשרת הדברים:	Tenne.
השאלה	*Question.*
מה המה אלה:	Which be they?
התשובה	*Answere.*
המה את אשר דבר אלהים בפרק כ הספר שמות לאמר: אנכי יהוה אלהיך	THe same which God spake in the XX. Chapter of Exodus, saying: I am the Lord thy God
אשר	which

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ	which have brought thee
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם	out of the Land of Egypt,
מִבֵּית עֲבָדִים :	out of the house of bondage :
א לֹא־יִהְיֶה־לְךָ	I. Thou shalt have none
אֱלֹהִים אֲחֵרִים	other Gods
עַל־פָּנָי :	but mee.
חָנֵּנוּ יְהֹוָה וְהַט־ לְבָבוֹתֵינוּ	*Lord have mercie upon us and incline*
לִשְׁמוֹר הַתּוֹרָה הַזֹּאת :	*our hearts to keepe this law.*
ב לֹא־תַעֲשֶׂה־	II. Thou shalt not make
לְךָ פֶסֶל	to thy selfe any graven image,
וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר	nor the likeness of any thing, that
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל	is in heaven above,
וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת	or in the earth beneath,
וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת	or in the water under
לָאָרֶץ : לֹא־	the earth. Thou
תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם	shalt not bow down to them
וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי	nor worship them. For I

יהוה אלהיך	the Lord thy GOD am
אל קנא פקד עון	a jealous GOD and visit the sins
אבות על־בנים	of the Fathers upon the Children
על־שלשים ועל־	unto the third & fourth
רבעים לשנאי :	generation of them that hate mee,
ועשה חסד	and shew mercie
לאלפים לאהבי	unto thousands in them that love mee
ולשמרי מצותי :	and keepe my commandements.
חננו יהוה וגו	*Lord have mercie upon us &c.*
ג לא תשא את־	III. Thou shalt not take
שם־יהוה אלהיך	the name of the Lord thy GOD
לשוא כי לא ינקה	in vaine. For the Lord will
יהוה את אשר־	not hold him guiltless that
ישא את־שמו	taketh his name
לשוא :	in vaine.
חננו יהוה וגו	*Lord have mercie upon us &c.*
ד זכור את־יום	IV. Remember that thou
השבת	keepe

הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ׃	keepe holy the Sabbath day.
שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד	Sixe dayes ſhalt thou labour,
וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ	&do al that thou haſt to do
וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת	But the ſeventh day is the Sabbath
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־	of the Lord thy God. In it thou ſhalt do no manner of worke :
תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה	thou and thy ſon and thy daughter,
אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ	thy man ſervant and thy maid ſervant
עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ	thy cattel and the ſtranger that
וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר	is within thy gates.
בִּשְׁעָרֶיךָ׃	For in ſixe dayes
כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים	the Lord made
עָשָׂה יְהוָה אֶת־	Heaven and earth,
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ	the ſea and all
אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־	that in them is : and reſted
אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח	the ſeventh day : where-
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־	fore the Lord bleſſed the
כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־	
יוֹם	

יוֹם הַשַּׁבָּת	ſeventh day
וַיְקַדְּשֵׁחוּ :	and hallowed it.
חָנֵּנוּ יְהֹוָה וגו	*Lord have mercie upon us &c.*
ה כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ	V. Honour thy father
וְאֶת־־אִמֶּךָ לְמַעַן	and thy mother that
יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ	thy dayes may be long
עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר	in the land, which
יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן	the Lord thy GOD giveth
לָךְ :	thee.
חָנֵּנוּ יְהֹוָה וגו	*Lord have mercie upon us &c.*
ו לֹא תִּרְצָח :	VI. Thou ſhalt do no murther.
חָנֵּנוּ יְחוָֹה וגו	*Lord have mercie upon us &c.*
ז לֹא תִּנְאָף :	VII. Thou ſhalt not commit adultery.
חָנֵּנוּ יְהֹוָה וגו	*Lord have mercie upon us &c.*
ח לֹא תִּגְנֹב :	IIX. Thou ſhalt not ſteale.
חָנֵּנוּ יְהֹוָה וגו	*Lord have mercie upon us &c.*
ט לֹא־תַעֲנֶה	IX. Thou ſhalt not beare
ברעך	falſe

בְּרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר :
חָנֵנוּ יְהוָֹה וגו

י לֹא־תַחְמֹד ב
בֵּית רֵעֶךָ לֹא־
תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ
וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ ־־
וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ ־־
וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ:
חָנֵּנוּ יְהוָֹה וְכָתֹב
כָּל־
הַתּוֹרוֹתֶיךָ הָאֵלֶּה
בִּלְבָבוֹתֵינוּ אֵלֶיךָ ר
מִתְפַּלְּלִים אֲנַחְנוּ :

הַשְּׁאֵלָה

מָה אַתָּה לָמֵד
בָּרִאשׁוֹנָה בִּדְבָרִים
הָאֵלֶּה :

הַתְּשׁוּבָה

לָמַד

false witnesse against thy neighbour.

Lord have mercie upon us &c.

X. Thou shalt not covet thy neighbours house: thou shalt not covet thy neighbours wife nor his servant, nor his maide, nor his oxe, nor his asse, nor any thing that is his.

Lord have mercie upon us & write all these thy lawes in our hearts wee beseech thee.

Question.

What doest thou chiefely learne by these commandements?

Answere.

לָמֵד אָנֹכִי שְׁתַּיִם	I learne two things ;
גַּם מָה שֶׁעָלַי ---	my dutie
לַעֲשׂוֹת אֶל הָאֵל	towards GOD ,
וְגַם מָה שֶׁעָלַי ---	and my duty
לַעֲשׂוֹת אֶל הָרֵעִי :	towards my neighbour.
הַשְּׁאֵלָה	*Question.*
מַה הִצְטָרְכוּתְךָ --	What is
לַעֲשׂוֹת אֶל-הָאֵל	thy duty
כְּפִי עֲבוֹדָתְךָ :	towards God , is
הַתְּשׁוּבָה	*Answere.*
אֵלֶּה הִצְטָרְכוּ ---	My duty
לְהֵעָשׂוֹת אֶל-הָאֵל	towards GOD , is
לְהַאֲמִין בּוֹ ----	to believe in him,
לְיִרְאָה אֹתוֹ וְלְאַהֲבָה	to feare him , to love
אֹתוֹ בְּכָל--לְבָבִי	him , with all my heart,
וּבְכָל-רוּחִי וּבְכָל-	with all my minde , with all
נַפְשִׁי וּבְכָל ---	my soule , with all

מארי

my

מארי להשתחות לו	my ſtrength; to worſhip him,
לחודות לו לשום	to give him thanks; to put
מבטחי בו ----	my whole truſt in him;
לקרא אתו לכבד	to call upon him, to honour
את־שמו הקדוש	his holy name
ודברו ולעבוד אתו	and his word, and to ſerve him
באמת כל־ימי חיי :	truely all the dayes of my life,
השאלה	*Queſtion.*
מה עליך לעשות	What is thy duty
אל הרעך :	towards thy neighbour?
התשובה	*Anſwere.*
מה שעלי לעשות	My duty
לרעי הוא לאהבה	toward my neighbour is to love
אתו כמוני ולעשות	him as my ſelfe, and to doe
עם כל־אנשים -	to all men
כחסד אשר ארצם	as I would they ſhoul
לעשות עמדי לאהב	doe to mee : to love
את	honou

את אבי ואת אמי	honour and
לכבד אותם --	ſuccour
ולהיטיב ---	my Father
להם לאל ידי -	and Mother :
להדר פני המלך	To honour and
ושריו ולשמע --	obey the King and his
לקולם להתענות	Miniſters : to ſubmit my ſelfe
תחת ידי הנשיאים	to all my Governours,
המלמדים כהנים	teachers, ſpiritu-
ואדונים המפקדים	all Paſtours and Ma-
עלי : להכין אתי	ſters : to order my ſelfe
לכל-הטובים ממני	lowly and reverently
בשפלה ובמורא	to all my betters:
לבלתי הרע לכל	to hurt no
אדם בפה - -	bodie, by word
ובפעל להיות	nor deede : to be
נאמן וישר ---	true and juſt
בכל	

בְּכָל־עֲלִילוֹתַי --	in all my dealings :
לְבִלְתִּי שְׂאֵת אֶת־	to beare no
כָּל־אֵיבָה אוֹ שִׂנְאָה	malice nor hatred
בִּלְבָבִי לִכְלוֹא--	in my heart : to keepe
אֶת־יָדַי מִגְּנֹב --	my hands from picking
וּמִשְּׁדוֹד וְאֶת־לְשׁוֹנִי	and ſtealing , & my tongue
מִקְּלֹב מֵאֵת --	from evill ſpeaking ,
דִּבְרֵי שֶׁקֶר וּמֵהוֹצִיא	lying and ſlaunde-
דִּבָּה לְהָסִיר	ring : to keepe
אֶת־גְּוִיָּתִי מֵחֵטְא	my bodie
בְּאֹכֶל בְּשָׁתוֹ־ -	in temperance, ſo-
וְלִשְׁמוֹר ---	ber-
- בְּשָׂרִי --	neſſe ,
בְּטָהֳרִי לְבִלְתִּי	and chaſtity : not
חֲמֹד וְלֹא לְאַוּוֹת	to covet nor deſire
מְאוּמָה אֲשֶׁר --	other mens
לַאֲחֵרִים	goods :
כִּי אִם לָמֹד וְגַעַת	but to learne and labour
בְּלִי־	truly

בְּלִי מִרְמָה בַּעֲבוּר	truely to
קְנוֹת מִחְיָתִי ---	get mine owne living,
וַעֲשׂוֹת מָה שֶׁעָלַי	and to doe my
לַעֲשׂוֹת כְּהַמַּעֲמָד	duty in that ſtate
חַיִּים לַאֲשֶׁר ----	of life unto the which
קְרָאַנִי אֱלֹהִים --	it ſhall pleaſe God
בִּרְצוֹנוֹ ;	to call mee.
הַשְּׁאֵלָה	*Queſtion.*
נַעֲרִי טוֹב דַּע הַזֹּאת	My good childe know this that thou art not able to
כִּי לֹא תוּכַל לַעֲשׂוֹת	doe
אֶת־הַדְּבָרִים --	theſe things
הָאֵלֶּה בְּכֹחֲךָ ---	of thy ſelfe ;
וְלָלֶכֶת בְּפִקּוּדֵי --	nor to walke in the commandements
הָאֱלֹהִים וּלְעָבְדוֹ	of God and to ſerve him
בְּלִי חֵן סְגֻלָּתוֹ אֶת־	without his ſpecial grace,
אֲשֶׁר תִּלְמֹד כָּל־	which thou muſt learne at all
הַיּוֹם לִשְׁאוֹל לְךָ	times to call for

בְּתְפִלָּה תָּמִיד בִּלְתִּי	by diligent
סָרָה :	prayer.
וְעַל־כֵּן הַשְׁמִיעֵנִי	Let mee heare therefore
אִם תּוּכַל לְדַבֵּר	if thou canst say
אֶת־תְּפִלַּת אֲדוֹנָי :	the Lords prayer.
הַתְּשׁוּבָה	*Answere.*
אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם	OUr Father which art in heaven,
יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ :	Hallowed be thy name.
תָּבוֹא מַלְכוּתֶךָ :	Thy Kingdome come.
כַּאֲשֶׁר נַעֲשָׂה רְצוֹנְךָ	Thy will be done
בַּשָּׁמַיִם כֵּן יֵעָשֶׂה	in earth as it is in
בָּאָרֶץ : הַטְרִיפֵנוּ	heaven. Give us
אֶת לַחְמֵנוּ לֶחֶם	this day our dayly
חֻקֵּנוּ דְּבַר־יוֹם	bread.
בְּיוֹמוֹ :	
וּסְלַח לָנוּ אֶת	And forgive us
חוֹבוֹתֵינוּ כַּאֲשֶׁר	our trespasses as
אֲנַחְנוּ סוֹלְחִים	wee forgive

לחובינו them

לְחוֹבֵינוּ :
וְאַל תְּבִיאֵנוּ בְּיַד מַסָּה
כִּי־אִם הַצִּילֵנוּ
מֵהָרָע : כִּי לְךָ
הַמַּמְלָכָה – –
וְהַגְּבוּרָה וְהַהוֹד –
לְעוֹלְמֵי – עַד אָמֵן :

הַשְּׁאֵלָה

מָה אַתָּה שֹׁאֵל
מֵאֱלֹהִים בִּתְפִלָּה
הַזֹּאת :

הַתְּשׁוּבָה

אָנֹכִי שֹׁאֵל מֵאֵת
אֱלֹהִים אָבִינוּ אֲרוֹנָי
שֶׁבַּשָּׁמַיִם הַנּוֹתֵן
אֵת כָּל־טוֹב –
לִשְׁלֹחַ אֵלַי חִנּוֹ

וּלְכָל

thē that treſpas againſt us. And lead us not into temptation : but deliver us from evill. For thine is the Kingdome, the power and the glorie, for ever and ever. Amen.

Queſtion.

What deſireſt thou of God in this prayer?

Anſwere.

I deſire my Lord God, our heavenly Father, who is the giver of all goodneſſe to ſend his grace unto mee

and

וּלְכָל־עָם	and all people :
לְמַעַן נִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ	that wee may worſhip him,
נַעַבְדֶנּוּ וּבְקוֹלוֹ־	ſerve him and obey
נִשְׁמַע כַּאֲשֶׁר	him, as wee
עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת :	ought to doe.
וּמִתְפַּלֵּל אֲנִי אֶל אֵל	And I pray unto GOD
בְּדֵי שֶׁיִּשְׁלַח אֵלֵינוּ	that hee will ſend us
כָּל־צְרִיכוּת גַּם	all things needfull both
לְנַפְשׁוֹתֵינוּ וְגַם־	for our ſoules and
לְגוּפוֹתֵינוּ וּבְדֵי	bodies, and
שֶׁיָּחוֹן אוֹתָנוּ	that hee will be mercifull unto us
וְיִסְלַח לָנוּ כָּל־	and forgive us all
חַטֹּאתֵינוּ וְאַף־גַּם	our ſinnes. And
לְמַעַן יַחְפֹּץ לְהוֹשִׁיעַ	that it will pleaſe him
וּלְהַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹתֵינוּ	to ſave and defend
וְאֶת־גּוּפוֹתֵינוּ מִכָּל־	us from all dangers ghoſtly
פֶּגַע רָע וּבְדֵי שֶׁיִּצְּרֵנוּ	and bodily; and that hee keep us
מִכָּל־	from

מכל חטא	from all ſinne
והרשע ומאיב	and wickedneſs & frō our
לנו שטן וממות	ghoſtly enimy; & frō ever-
עולם : וזאת	laſting death. And this
תוחלתי היא	I truſt
יעשה בחסדו	hee will doe of his mercie
ובטובו באדוננו	and goodneſs, through our Lord
ישוע המשיח	JESUS CHRIST.
ולכן אמר אני	And therefore I ſay
אמן אמן :	Amen, So be it.
השאלה	*Queſtion.*
כמה סודות הכין	How many Sacraments hath
המשיח בקהלו :	Chriſt ordained in his Church?
התשובה	*Anſwere.*
שתים לבדהן	Two onely,
כתמים צריכות	as generally neceſſary
לישועה הנאמרות	to ſalvation, that is to ſay
הטבילה	Baptiſme

הַטְּבִילָה וְהַמִּשְׁתֶּה	Baptiſme and the Supper
הָאֲדוֹנִי :	of the Lord.
הַשְּׁאֵלָה	*Queſtion.*
מָה אַתָּה מֵבִין	What meaneſt thou
בִּלְשׁוֹן סוֹד :	by this word Sacrament?
הַתְּשׁוּבָה	*Anſwere.*
מֵבִין אֲנִי אֶת־אוֹת	I meane an outward
לְחִיצוֹן הַנִּרְאָה --	and viſible ſigne
הַחֵן לִפְנִימָה וּבְרוּחַ	of an inward and ſpirituall grace
נְתוּנָה לָנוּ מוּכָנָה	given unto us, ordayned
מֵאֵת הַמָּשִׁיחַ הַהוּא	by Chriſt himſelfe
כְּדֶרֶךְ --------	as a meanes
לְקַחְתּוֹ -----	whereby we receive the ſame,
וּכְמוֹ הָעֵרָבוֹן ---	and as a pledge
לְהַבְטַח אֹתָנוּ עָלֶיהָ :	to aſſure us thereof.
הַשְּׁאֵלָה	*Queſtion.*
כַּמָּה חֲלָקִים -	How many parts be ther
בְּסוֹד	i

בסור :	in a Sacrament ?
התשובה	*Anſwere.*
שנים האות לחיצון הנראה והחן לפנימה וברוח :	Two ; the outward viſible ſigne, and the inward ſpirituall grace.
השאלה	*Queſtion.*
מה האות לחיצון הנראה או פנים בטבילה :	What is the outward viſible ſigne or forme in Baptiſme ?
התשובה	*Anſwere.*
מים באשר מי שיטבל ישנו רחץ או מזרק אתם בשם האב - - והבן והרוח - - הקדש :	Water, wherein the perſon baptized is dipped or ſprinckled with it, In the name of the Father, and of the Sonne , and of the holy Ghoſt.
השאלה	*Queſtion.*

מָה חֵן לִפְנִימָה	What is the inward
וּבְרוּחַ :	and ſpirituall grace ?
הַתְּשׁוּבָה	*Anſwere.*
הַמָּוֶת לַחַטָּאָה וְלֵדָה	A death unto ſin , & a new
חֲדָשָׁה לַצְּדָקָה	birth unto righteouſneſs
כִּי אֲנַחְנוּ יְלוּדִים	For being by nature born
בְּחֵטְא וּבְנֵי הָאַף --	in ſin , and the children of wrath,
בָּזֶה הָיִינוּ ----	wee are hereby made
לִבְנֵי חֵן :	the children of grace.
הַשְּׁאֵלָה	*Queſtion.*
מָה נִדְרָשׁ מִן --	What is required of
הַנְּפָשׁוֹת הַנִּטְבָּלוֹת:	Perſons to be baptized ?
הַתְּשׁוּבָה	*Anſw ere.*
הַתְּשׁוּבָה בַּאֲשֶׁר	Repentance , (whereby
עָזְבוּ אֶת־חַטָּאָה	they forſake ſin :)
וְהָאֱמוּנָה בַּאֲשֶׁר --	and faith , whereby
הֶאֱמִינוּ לָבֶטַח ----	they ſtedfaſtly believe

בכל־־־אשר אמ	the promiſes
אלהים להם־־	of God made to them
בסוד הלז :	in that Sacrament.
השאלה	*Queſtion.*
ולמה הילדים	Why then are infants
נטבלו כאשר	baptized when
לא יכלו על דבר	by reaſon
ילדותם רכה	of their tender age
לעשותן :	they cannot performe thē?
התשובה	*Anſwere.*
אכן הם עשין	Yes: they do performe thē
על יד ערביהם	by their Suerties
אשר אמרו וידרו	who promiſe and vow
שתיהן בשמותם	them both, in their names,
את־־אשר	which,
בבואהם בימים	when they come to
הראוים	age,
הם מחיבים	themſelves are bound
לעשו	to

לעשות :	to performe.
השאלה	*Question.*
מדוע מוכן הסוד	Why was the Sacrament
המשתה הארוני :	of the Lords ſupper or-dayned?
התשובה	*Anſwere.*
להזכיר מימים ימימה	For the continuall remem-brance
את-זבחת המות	of the ſacrifice of the death
המשיח והגמלות	of Chriſt, and the benefits
אשר אנחנו לקחים	which wee receive
משם :	thereby.
השאלה	*Queſtion.*
מה חלק או אות	What is the outward part
אל-החוץ במשתה	or ſigne of the Lords
הארוני :	ſupper?
התשובה	*Anſwere.*
לחם ויין אשר ---	Bread and wine which
הארוני צוה ---	the Lord hath commanded
להלקח	to

להלקח :	to be received.
השאלה	*Question.*
מה חלק לפנימה	What is the inward part
או דבר נסמן :	or thing signified?
התשובה	*Answere.*
גופת המשיח ודמו	The body and blood of Christ,
אשר לוקחים ---	which are verily and
ומקבלים	
האמונים אל--	indeed taken and recei-
נכון ובאמת ---	ved of the faithfull
במשתה הארוני :	in the Lords Supper.
השאלה	*Question.*
מה הגמלות ---	What are the benefits whereof
אשר לנו מהם	wee are partakers therby?
התשובה	*Answere:*
מסעד ושמחה --	The strengthening & refre-
לנפשותינו בגופת	shing of our soules by the
המשיח ובדמו ---	bodie & blood of Christ
כאש	

כַּאֲשֶׁר לְגוּפוֹתֵינוּ -	as our bodies are
בַּלֶּחֶם וּבַיַּיִן :	by the bread and wine.
הַשְּׁאֵלָה	*Queſtion.*
מַה מְבֻקָּשׁ ----	What is required
מִידֵי הַבָּאִים אֶל-	of them that come to
הַמִּשְׁתֶּה הָאֲדוֹנִי :	the Lords Supper?
הַתְּשׁוּבָה	*Anſwere.*
לְהִתְבַּחֵן	To examine themſelves
אִם עָשׂוּ תְּשׁוּבָה עַל	whether they repent
חַטֹּאתֵיהֶם רִאשׁוֹנִים	them truely of their
בֶּאֱמֶת וַיָּשִׂימוּ ---	former ſins, ſted-
בְּלִבּוֹתָם קוֹמְמִיּוּת	faſtly purpoſing
לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ חֲדָשָׁה	to lead a new
וּקְדוֹשָׁה אִם --	life,
לָהֶם אֱמוּנָה הַחַיָּה	have a lively faith
בְּרַחֲמֵי הָאֱלֹהִים	in Gods mercie
בַּעֲבוּר הַמָּשִׁיחַ ---	through Chriſt,
עִם	with

עִם זֵכֶר מוֹתוֹ
בְּקוֹל תּוֹדָה
וְהָיוּ יִהְיוּ בְּאַהֲבָה
אֶת־כָּל־
הָאָדָם לִבְלִי תוֹך

with a thankfull remem-
brance of his death,
and to be in charitie
with all
men.

פֹּה נִשְׁלָם הַסֵּפֶר חֲנוֹךְ
מָתוֹק מִדְּבַשׁ טוֹב מִפְּנִינִים׃
הָאֵל שֶׁבַּשָּׁמַיִם בָּרוּךְ
מִן הָעוֹלָם עַד עוֹלָמִים׃

FINIS.

תו
רה
אהבר
ן
י תוך